

MINDSZENTI HIRLAP

A gazdasági szabadság.

Irta: dr. Vantsó Gyula.

A szociáldemokrata szakszervezeti tanács a drágaság letörése céljából memorandumot készített és juttatott a kormány elé. Ennek a memorandumnak a gazdákat érintő kívánságai, illetve javaslatai nem ok nélkül keltenek visszatehetséget a földmivelő nép körében. Mert a memorandum nem kíván egyebet, mint azt, hogy a gazda azonnal az aratás után köteles legyen egész eladható termését piacra hozni, hogy tehát azt tárolni és jobb árakra várni a gazdának még akkor is tilos legyen, ha aratás után a gabonabess a mélypontig súlyed.

Nem kívánjuk ezt a javaslatot az egyéni és gazdasági szabadság szempontjából mérlegelni. Azt sem kívánjuk feszegetni, hogy ha a bért keveslő munkásnak joga van sztrájkolni, miért nincs joga a gabona árát keveslő földmivesnek jobb árakra várni. Sőt azzal a kérdéssel sem akarunk foglalkozni, hogy mi a különbség a földmives termése és a gyári munkás bére között. Mindezek olyan kérdések, amelyekre a feleletet nem nehéz megadni és amelyek bőséges és hálás talajt nyujtanának az egyéni szabadság marxi értelmezésének helyes bírálatára, azonban nem tartoznak szorosan az alább elmondandókhoz.

Induljunk ki a gazdasági szabadságnak javasolt korlátozásából, mint már befejezett tényből. Tegyük fel, hogy a kormány hoz ilyen rendeletet, vagy a törvényhozás elfogad ilyen törvényjavaslatot, a közigazgatás pedig szigorúan végrehajtja. Vajjon mi egyéb ez, mint rekvirálás a spekuláció javára? Vajjon lesz-e ebből csak egy fillérvényi haszna másnak is, mint a spekulációnak? Egészen bizonyosan nem lesz. Ellenben a gazda meg lesz fosztva egyetlen olyan értékétől, amelynek fokozatos elidegenítésével védekezni tud az árdragítók manőverei ellen. Az áruingadozás tehát még érezhetőbb, az olcsó buzából sült kenyér még drágább lesz.

Mivel azonban a gazda az önvédelem jogán is kötelességszerűen védekezni fog a gazdasági szabadság korlátozása ellen, egészen bizonyos, hogy a kenyérmagvak termelése csökkenni fog. A gazda olyan terményeket fog produkálni, amelyek nem esnek a rekvirálás kötelezettsége alá, vagy pedig áttér fokozottabb mértékben az

állattenyésztésre. És mi következik ekkor? Vagy helyre kell állítani a teljes gazdasági szabadságot, vagy egy lépéssel tovább kell menni a kényszergazdálkodás felé. Meg kell szabni, hogy minden gazda földjének milyen százaléknál területen köteles kenyérmagvakat vetni. Szóval mezőgazdasági fegyintézetet kell teremteni az országból.

És miért? Csak azért, hogy munkásvédelem köpönyege alatt a kapitalizmus szarvait növelhessük még nagyobbra.

Éppen ezért érthetetlen a szakszervezeti tanács javaslata. Hiszen a háboru alatt történtek is napnál fényesebben igazolják mindenféle kényszertermelés és a gazdálkodási szabadság megnyirbálásának haszontalan voltát. Nem is lehet tehát ezt a javaslatot komoly tárgyalás alapjának tekinteni és nem is más, mint tűzcsóva, amit a társadalom közé dobtak, hátha lánggra lobban tőle az osztályharc?!

Teljesen túlhaladt álláspont ma már az, hogy a kenyeret a gazda drágitja, hiszen napról-napra olvassuk igazán nem agrárius ujságokban, hogy a buza árának csökkenését sem a liszt, sem a kenyér ára nem követi.

A gazdasági szabadság elvén való réstörés helyett itt kell végre erélyes kézzel rendet teremteni. A gazda megnyomorítása azonban olyan reakciót szülne, amit elsősorban a munkásosztály keserülne meg.

Svájci vendégek.

Százötven nevelő szülő érkezett Svájc-ból Budapestre, akiket hálatelt szívvel fogadtak a hivatalos körök képviselői s virágcsokorral s öleléssel a magyar gyermekek.

Amikor a forradalmak végig perzselték Európa Kánaánját, a magyar gyermekeknek betevő falatjuk is alig volt. Hamis volt akkor ebben az országban a tej még a levegő is.

A kétségbeesett magyar szülők halott halványan ácsorogtak hajnaltól estig a boltajtók előtt, hogy gyermekeik számára formalinos, szódás, mérgezett tejet s száraz kenyeret kaphassanak.

Ugyan mi várhatott erre a zsendülő magyar generációra ilyen körülmények között? A senyvedés, a pusztulás s időnap előtt sok-sok frissen hantolt gödör a temetőben. Egy filantrop ország népének azonban emberszeretetre dobbant a szíve s ezrével vitte ki honába a pusztuló magyar gyermekeket, hogy rongyos ruhájuk helyett ujat adjon rájuk s szervezetüket újjáélessze. Svájc volt ez az ország, ahol 1920 óta körülbelül 10 ezer magyar, főleg budapesti gyermek született új életre.

Ezért soha el nem muló hála kíséri ezt a szabadságszerető nemzetet, mert akkor segített rajtunk, amikor arra a legjobban rászorultunk. Ezek a jólelkű emberek érkeztek most hozzánk, hogy megismerjék azt az országot, ahol nevelt gyermekeik élnek. Érdekes ez a barátság a boldog Svájc és a küzködő Magyarország között. Ő, ezt nem diplomata készítették elő és dolgozták ki zöldsztalok mellett, hanem a magyar gyermekek, akikről a hozzánk érkezett svájci vendégek vezetője így nyilatkozott: a magyar gyermekek nem mutatkoztak olyan hálátlanoknak, mint egyes más nemzetek gyermekei.

Igen, a magyar gyermekek valóban hálásak is, de hálás az egész ország, mert a háboru és a forradalmak elsatnyult generációját adták nekünk vissza, mint életerős ifjúságot. Érdekes, hogy a svájciak ezzel a cselekedetükkel régi adósságukat vélték letörleszteni Magyarországgal szemben. Első alkalommal hallottuk a külföld részéről, hogy Magyarországnak a művelt nyugat sokat köszönhet. Svájc szerény ellenszolgáltatásnak tartja csupán a magyar gyermekek felkarolását azért a nagy kulturmunkáért s azért a hősiességért, amellyel hazánk a történelem során kelet kapujában védte a kereszténységet és védte a nyugat civilizációját.

A svájciak eme elismerő szavát teljes nyugalommal könyvelhetjük el, mert Magyarország valóban történelmi hivatást töltött be évszázadok során, amíg itt állandó harcban állva lehetővé tette a nyugati kultúra hatalmas kifejlését. Svájc nem felejtette el ezt nekünk, de még mindig vannak nyugaton nemzetek, amelyek a hála helyett megtorlást alkalmaznak velünk szemben, de bizvást reméljük, hogy eljön az ideje annak is, amikor ezek a nemzetek súlyosan megbánva kegyetlen munkájukat, az elismerés pálmáját nyujtják ennek a sokat szenvedett nemzetnek.

A svájci szülők körül akarnak nézni hazánkban s mi készséggel kalauzoljuk őket szükreszabott határainkon belül, hogy minél jobban ismerjenek meg bennünket, mert különös varázsa van ennek a hazának és lakosainak: még az ellenséget is baráttá teszi, ha közibénk jön s megismer bennünket.

A tuberkulozis veszedelme.

Irta: Dr. Palasovszky Béla

Mostanában adta ki jelentését az 1923 és 24. években végzett ténykedéséről a Vöröskereszt Egylet, amely jelentésnek számadataiból tiszta képet nyerhetünk arról a hatalmas emberbaráti munkáról, amelyet ez az egyesület a közegészségügy érdekében évek óta végez. Jóleső érzéssel tölthet el bárkit az a tudat, hogy a nemes emberbarátoknak ez az altruisztikus szervezete örökös a társadalomnak a multban bizonyos tekintetekben talán elhanyagolt rétegei felett s hatalmas szervezetében rejlő erejénél fogva csirájában igyekszik elfojtani a halált hordozó bajokat.

A háboru és a forradalmak következtében leromlott közegészségügyünk helyreállítása a múlt években végzett eredményes munkássága folytatásaként még mindig nagy feladatok elé állítja a Vöröskereszt Egyletet. Különösen a magyar alföld kínálkozik működésének bőséges térreumaként a tuberkulózisnak fenyegető veszedelme folytán, melynek elfojtását egyedül ez a társadalmi akció szolgáltatja eredményesen.

A tuberkulózis a magyar alföld betegsége. A statisztika számadatai ijesztő képet nyújtanak ennek az alattomos kórnak terjedéséről. A halálozás emelkedő arányszámával szemben csökkenő tendenciát mutató születési arányszám, ha nagymértékben a lefolyt évek zürzavaros állapotának és gazdasági válságának is az eredménye, nem kisebb mértékben eredménye annak a bajnak, amely különösen alföldünkön pusztít s amelynek ha sürgős intézkedésekkel nem vesszük elejét, végzetes következményekkel járhat. A magyarság jövője, minden reménye most serdülő ifjakban él, ha ennek az ifjúságnak életét, egészségét nem óvjuk azáltal, hogy elejét vesszük e soraiban pusztító bajnak, — körülbelül ugyanazzal az eredménnyel számolhatunk, mint amit a háboru végzett a magyar népen s amivel az utána bekövetkezett szomorú állapotok tetőzték be a magyar faj részleges pusztulását.

Hogy mily utakon-módokon védekezhünk e baj ellen, arra irányt szab nekünk a Vöröskereszt Egylet, melynek múlt hétesztendei jelentéséből örvendetesen állapíthatjuk meg, hogy hathatós eszközökkel siet nemcsak a közegészségügyet szolgáló, de szociális és kulturális eszközökkel is a társadalom védelmére. Örömmel állapíthatjuk meg e jelentésnek a jövő tevékenységre vonatkozó részeiből, hogy nagyarányú továbbfejlesztés által, fokozott propaganda tevékenységgel akarja eredményesebbé tenni munkáját, hogy az ország egész területét átható szervezésével beteljesítse feladatát, mely annyi lelkes emberbarátot szólított az egyesület zászlaja alá.

Vegye ki ennek az emberbaráti egyesületnek munkájából a maga részét Mindszent lakossága is és helyi erőinek bevonásával kapcsolódjon bele abba a szerves egészbe, amelyet ez az egyesület képvisel. Kövessen el mindent a maga erejével, a köztisztaság ellenőrzése, a fiatalság edzése, az egyszerűbb nép felvilágosítása és jobb szociális viszonyok elősegítése által, hogy ez a munkásság eredményes legyen és életképes, egészséges magyarságot állíthasson a haza és társadalmi rend védelmére.

A veszély nagy és igen közeli. „Jam proximus ardet Ucalegon” — már a szomszédos Ucalegon háza ég, — épp ezért van szükségünk összetartásra, emberbaráti szeretetre és arra a felemelkedett gondolatvilágra, melynek utjai a régi Nagy-magyarországba vezetnek.

— Egy dán állatorvos feltalálta a száj- és körömfájás szérumát. Kopenhágából jelenti egy távirat: Vestring dán állatorvos hosszú idő óta kísérletezett egy új szerrel és most közhírré teszi, hogy sikerült megtalálnia a száj- és körömfájás biztos gyógyításának módját. Egy szérumot talált föl, amelyet Walbum dr. módszere alapján fémsókból állított elő.

Térjünk át az új valutára!

Minél közelebb jutunk ahhoz az időponthoz, hogy fizetési kötelezettségeinket ismét csengő ércben teljesíthetjük, annál nagyobb bizonytalanság üli meg a vidéki publikumot. Az utóbbi időben mind gyakrabban válnak az emberek eleven kérdőjellé, hogy a pénz átcseréléséből kifolyólag minő hátrány fogja őket érni és milyen károkat szenvedhetnek az új valutára való áttérés következtében.

A laikus tömeg tartózkodik minden pénzművelettől, nem vásárol és nem ad el, nem vesz fel pénzkölcsönt és nem ad takarékbetétet, mert tájékozatlan és mert a multak keserű emlékétől nem tud megszabadulni.

Meg vagyunk győződve, hogy felvilágosításunk nem fog mindenkit meggyőzni és a bizonytalanság nem fog teljes mértékben elűlni, mindazonáltal kísérletünket eredményesnek fogjuk tartani, — ha átmenetileg a kételkedők kis százalékát is — meg fogjuk győzni arról, hogy aggodalomra egyáltalán nincs ok és ne gondolkozzanak olyan problémán, amely már nem problematikus, amely dolog már adva van és végleges rendezése csak idő kérdése.

Gondoljunk a multa és mi, akik szemtanúi voltunk a forintegységről a koronaegységre való áttérésnek, meg tudjuk érteni azt, hogy akinek ma 15 millió korona készpénze vagy takarékbetéte van, annak holnap egy számtani művelet eredményeképpen esetleg 1000 turulja, avagy nevezzük „náriás”-nak, készpénze vagy takarékbetéte lesz, viszont aki ma 15 millió koronával adósa egy pénztézetnek, holnap szintén csak 1000 turult tartozik visszafizetni.

Talán 10,000, talán 20,000, esetleg 14,500 lesz az osztószám. Érvelhetünk az egyik szám mellett, lehet sikra szállni egy más osztószám érdekében, lehet, hogy az egyik jó, lehet, hogy a másik.

Szűnjék meg a bizonytalanság! Pénzünk stabil, térjünk át az új valutára, szüntessük meg a bizonytalanságot, mert a bizonytalanság öl és féltő, hogy ez alkalommal közgazdasági életünk lesz az áldozat.

Az ingó jelzálog-hitelekéről

Kisiparosoknak, kiskereskedőknek, de sokszor kisgazdáknak is igen nagy nehézségeket okozott hitelügyeik kielégítésénél, hogy nem volt olyan vagyontárgyuk, amelyet a hitelező alkalmasnak tartott a kölcsönösszeg garantálására.

Kisiparosoknak ingatlana nem szokott lenni és így, ha hitelhez akar jutni, azt legfeljebb felszerelési tárgyaival, műszereivel, gépeivel tudja biztosítani. Ezek a vagyontárgyak azonban az üzeme folytatásához szükségesek s ha azokat zálogba tenné, nem tudná foglalkozását folytatni.

Az ilyen helyzetbe levő emberek tehát annak ellenére, hogy vagyonuk tulajdonképpen elégséges volna a szükségessé vált hitel biztosítására, mégsem tudják vagyonukat lekötni erre a célra. Hasonló körülmények között vannak sokszor a kereskedők és gazdák is.

Ma, mikor a hitel sokkal inkább szükséges, mint a jobb gazdasági viszonyok között volt, a megszerzése pedig nehezebb, mint valamikor, — módot kellett találni arra, hogy ne csak ingatlanokat, hanem ingó vagyontárgyakat is le lehessen kötni biztosítékul a kölcsönvett hitel ellenében.

A záloglásnak azonban olyan formáját kellett tartani, hogy a szóbanforgó ingóság

októvára is a kölcsönvevőnek a birtokában maradjanak, nehogy azok nélkülozése az adós munkáját lehetetlenné tegye és existenciáját fenyegetse.

Több külföldi államban már régebben létezett ilyen rendszer, az ingó jelzálog rendszere. Hasonló módszernek a terve nálunk is már hónapokkal ezelőtt felmerült és az erre vonatkozó törvényjavaslat hír szerint jelenleg már készen is van.

A javaslat szerint az ingó vagyontárgyakról lajstromot vezetnek és ez a lajstrom ugyanazt a szerepet tölti be itt, mint az ingatlan hitelezéseknél a telekkönyv. Az ingóságok a tulajdonosok birtokában maradnak, azokat használni lehet csak az eladásuk tilos. A lajstrom vezető hivatalnok a zálogul lekötött tárgyakról A) B) C) lapot fektetnek fel.

Az A) lapon lekötött ingókat leltárilag felveszik. B) lapon a tulajdonos neve szerepel, míg C) lapon feltüntetik a kölcsön összegét. Az eljárás teljesen azonos az ingatlanokra adott kölcsönnel.

Elégia a pubifrizuráról.

Már Mindszentre is bevonult a pubifrizuradivat. — A borotválkozó asszonyok. — Válopör a pubifrizura miatt. — Nem lesz hosszú életű a pubifrizura.

A mostani legújabb kornak kétségnélkül nem az elektromosság a specialitása, sem a rádió, sőt a rotohajó sem, hanem — a pubifrizura. Pekingtől Párizsig, Koppenhágától Singaporéig kevés kivétellel valahány nő pubifrizurát hord; ebben az egyben egyforma a véleménye a japán gésának a párizs-boulevardi midinettel, a felszabadult török asszonynak az angol diákladyéval. A pubifrizura több egyszerű divatnál, lármás szenzációvá, világeseményé nőtte ki magát. Amerika nagyvárosokban polgárháboruszkodnak az emberek, a pubifrizurások pártolói állanak szemben az új hajviselet ellenzőivel. Párisban a francia figarók hajbakapnak az új hajfrizura miatt; Rómában a papok templomi szószékekről agítálnak nap nap után az új divat ellen; Moszkvában a szovjet rendeletileg tiltja meg a pubifrizurát és általában a divat népszerűsítését. És mindennek ellenére az új hajviselet gyorsan terjed, sőt már a minap észrevétlen, de biztosan bevonult ide Mindszentre is, a fehérre meszelt falusi házsorok közé.

Egyszeriben, titkos összebeszélésre négy mindszenti uriaszony nyiratta le pubifrizurára a haját. A mindszenti figaró csekély huszonöt ezer koronát számított fel az új hajdivat elkészítéséért, nem úgy, mint Szegeden, ahol hatvan ezer korona a pubis hajnyiratkozás, de Szegeden és általában a nagyvárosokban a borbélymesterek külön is berendezkedtek már a pubifrizura nyírásra. Egy segéd, vagy maga a főnök külön szakszerű kiképzést végzett az új hajnyírásra, külön separált helyiségek állanak a hölgyek rendelkezésére, ahonnan már modern és korszerűsített fejjel jöhetnek ki. Ez a vállalkozás különben nagyon jó üzlet a borbélymesterek számára, mert a férfifejű nők nemcsak akkor egyszer mennek el a borbélyhoz, amidőn fuisfrizurára vágatják hajukat, hanem ugyszólván törzsvendégek lesznek ott. A pubishajdivat ugyanis megköveteli a nőktől a hetenként legalább egyszeri, sőt később a kétszeri borotválkozást is. Nem kell a kárörvendőknek mindjárt vagonra gondolni, nem a szakállnővé ellen borotválkozni „a férfifejű nők”, mint ahogy Gerhardt Hauptmann nagyon elmésen megjegyezte a pubifrizurásokról, hanem a nyakukat kénytelenek borotválni. Ilyenformán a borbély egyformán nélkülözhetetlen lett a nők és férfiak számára.

A pubifrizura-divathóbort különben már több-más téren is okozott galibát. Legtöbb helyen a férjek ellenzik feleségeiknél az új divathoz való alkalmazkodást, de az asszonytermészet szivesebben eltűri a naponkénti családi háboruszkodást, minthogy elmaradjon a kortól. Tényként megállapítható a szegedi kir. törvényszék statisztikájából, hogy például Szegeden a pubifrizura divatbajotte óta a válopörök száma lényegesen szaporodott. Pár hónappal ezelőtt havonként átlagosan tíz válopör fordult elő, most már jóformán minden egyes napra esik egy való kereslet és ezek legtöbbször éppen a pubifrizura-hóbort az oka. A szegedi törvényszék már statuált is ítéletet ilyenféle válopörben és a jogászai körök nagy érdeklődésére

szétválasztotta a bíróság a házastársakat kölcsönös megnevezés címén.

Mindszente szerencsére még nincs ilyen veszedelmes következménye az új divathóbortnak, de a pubifrizurás asszonyok általánosan közfelfűtést keltenek, ahol megfordulnak a faluban. Mindemellett már akadt is követőjük: néhány városban szolgált és mezei munkáról hazajött falusi parasztleány utánozta őket. Most a fűsített szolgáló-frajlák nagyon büszkék arra, hogy a naccságokkal egyformán frizuráskodhatnak és borotválkoznak.

A jelek azonban azt ígérnek, hogy a pubifrizura nagy népszerűsége ellenére, mégsem lesz hosszú életű. A római papok templomi szónoklatának mutatkozik már hatása, kormányrendeletek szerkesztetnek, ligák alakulnak a hosszú haj védelmére és rövidesen talán a nagyvilágba szózatot mond a pápa is a férfifejű nők ellen. Nem telik bele sok idő, a világ összes templomaiban egyformán fognak vétót mondani mindazokra, akik a női ékességtől: a hajtól fosztották meg önönmagukat egy valóban ötletlen divatirányzattól hajtván. A legújabb külföldi divatrevűben: a Die Dame, a Vogue, a La Femine és a La Chique-ben már nem a garcon-nők, az egyszerűen öltözött, férfikalapos, pubifrizurás, nyakkendő, laposarku cipőben járó, sportoló és keményöklű nők dominálnak, hanem a házias és nőies frizurában, tolettben egyaránt nagyon is nőies nők az ideálok, mert a férfinepség kilencvenkilencszázaléka tényleg ökért rajong, ök az eszményi ideálok a pubifrizurás divathóbort bolondos világában is. (H.)

HIREINK

Jákob álma.

Megnyomorodva, botra támaszkodva,
Járom szomorú vándorutamat,
Míg életem rozoga talyigája
Egyszer valahol végkép elakad...

Ledülök, mint Jákob, egy hideg kőre
S utóljára majd Rólad álmodom,
Ki lejöttél és újra visszaszálltál
A menyországba — Fényes Angyalom!

V. Máthé Pál.

— Mérsékelné fogják a postai díjszabást. A közeljövőben életbelépő stockholmi nemzetközi postaegyezmény alapján a postai díjak jelenleg felülvizsgálat alatt állnak és ott, ahol az egyezmény arra módot ad és ahol azt a magyar posta helyzete megengedi, a postai díjszabást megfelelően mérsékelné fogják. Az új díjszabás megállapításánál az aranykorona tényleges értékét fogják alapul venni. Addig is, míg az új tarifa életbe léptethető lesz, a miniszter a külföldi államokkal érvényben levő kedvezményes díjszabások kedvezőbbé tételét helyezte kilátásba.

— Bolgárok Magyarországon. Szakáts József dr. nemzetgyűlési képviselő kezdeményezésére az elmúlt hét folyamán harminc bolgár politikus, mezőgazda és kereskedő járt Magyarországon. Budapestre hajóval érkeztek az illusztris vendégek, innen pedig kétnapi ott-tartózkodás után Szegedre jöttek. Szegeden és környékén, ahol a városi gazdálkodást és a bolgár kertészetet tekintették meg, Szakáts képviselő vezette a bolgár vendégeket. A bolgárok egyheti Magyarországon való tartózkodás után szívélyes bucsút véve Szakáts képviselőtől és a magyar kísérelőktől, visszautaztak Belgrádon át Bulgáriába. Egy hírlapíró is volt a bolgár vendégek között és a zsurnaliszta megígérte, hogy hosszú cikksorozatban számol be a magyarországi tapasztalatairól. A hírlapíró Szegeden meglátogatta a nagyobb gyári vállalatokat, valamint az alsóvárosi paprikatermelőknél is járt impressziókat szerezni a magyar paprikáról.

— Hivatalos órák a község házábanál.

F. évi október hó 1-étől április hó 1-éig délelőtt 9—12 óráig, délután 2—5 óráig tartatnak hivatalos órák a község házábanál. Vasár- és ünnepnapok délutánján hivatalos szűnet van. Mindezt a lakossággal azzal közöljük, hogy igyekezzék mindenki, mindenféle ügyét-dolgát lehetőleg köznapok délelőttjén elintéztetni, mivel legtöbbször a legjobb akarat mellett sem intézhető el magánügyek a délutáni hivatalos órák alatt.

— Öngyilkosság. Hoics Ede Ferenc köz-tisztviselő álló cipésmester neje született Gémes Terézia f. hó 18-án öngyilkossági szándékból lügköoldatot ivott és dacára a rögtöni orvosi beavatkozásnak, gondos kezelésnek — aznap az esti órákban nagy szenvedések után meghalt. Végzetes szándéka elkövetésére az adott okot, hogy igen rövid idő alatt két felnőtt gyermeke halt el. Ebbe semmiképp nem tudott beletörődni. A muló idő nem hozta meg számára az enyhülést, fájdalomát elviselni nem tudta s tőle csak ily módon vélt megszabadulni. Ma egy hete vasárnap történt meg nagy részvét mellett temetése. Mivel bebizonyultnak véteztett az, hogy öngyilkosság történt, különleges hatósági intézkedésre nem volt szükség s a temetésre az engedély kiadatott.

— Szentesen valamennyi igénylő lemondott a részére megítélt kisbirtokról.

Szentesről jelentik: Hétfőn délelőtt kezdte meg Sekultéthy István dr. kiküldött bíró azokat a tárgyalásokat, amelyeknek célja az volt, hogy az OFB ítéletével megváltott kisbirtokok vételári összegét megállapítsák. A tárgyalások program szerint folytak le s úgy a megváltást szenvedők, mint pedig az igénylők kivétel nélkül mindnyájan megjelentek a napokra beosztott tárgyalásokon. A vételár és a fizetési feltételek megállapítására vonatkozó tárgyalások szerdán dében befejeződtek. Az összes igénylők kijelentették, hogy a változott gazdasági viszonyokra való tekintettel a részükre megítélt kisbirtokra nem reflektálnak s az ezekre vonatkozó minden további igényükről lemondanak. Bizonyosága ez annak, hogy nincs pénz. Szegények vagyunk, annyira szegények, hogy még az „ingyen föld” vételárát se bírjuk kifizetni.

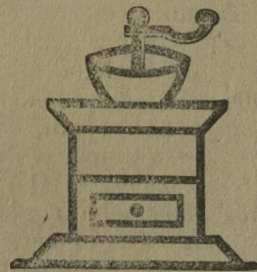
— Ményvizsgálat. F. évi október 8-án d. e. 9 órai kezdettel a lótenyésztési igazgató Mindszent község közházánál Mindszent és Szegvár községek részére ményvizsgálatot fog tartani. Azon ménytulajdonosok, kik ménylovukat köztenyésztésre alkalmasnak öhajjtják nyilvánítani, ezen szándékukat szeptember 30-áig jelentsék be a községi előjáróságnál. A vizsgálati határrapra és helyre a vizsgálandó mének pontosan elővezetendők. Vizsgálati díjak a következők: alkalmasnak talált mének után darabonként 200,000 korona, alkalmatlannak talált mének után pedig darabonként 20,000 korona. A köztenyésztésre alkalmasnak minősített mének tenyészigazolvánnyal láttatnak el. Csakis az ilyen mének használható köztenyésztésre, ellenben az alkalmatlanoknak találtak nem.

— Tenyészapaállat vizsgálat. A községi előjáróság által összeírt köz- vagy magántulajdönt képező s köztenyésztési célokra szánt bikák, kanok és kosok alkalmasságra való megvizsgálása Mindszente f. évi október 8-án d. e. 9 órai kezdettel fog a község házábanál megtartani. Minden ilyen állat a jelzett időben és helyre pontosan elővezetendő. A törvény értelmében csakis tenyészigazolvánnyal ellátott apaállat használható köztenyésztési célra s közös legelőre sem hajtható az olyan ki, amelyik nincs azzal ellátva. Az anyaállat tulajdonosok sem használhatnak más tulajdonában levő, tenyészigazolvánnyal el nem látott apaállatot tenyészítési célra. Mindazok, akik eme rendelkezéseknek nem tesznek eleget, kihágást követnek el és a törvény értelmében nagyon súlyos pénzbírsággal büntettetnek.

— Gazdátlan tehen. A szentesi vásárról Szegedre hazatérő hajcsárok egy vöröstarka tehenet hajtottak be Szeged város bitang istállójába. A tehen állítólag szentesi vásáron volt és Szegedre hajtott tehenek közé keveredett, mit a hajcsárok csak Szegeden vettek észre. Igazolt tulajdonosa a tehenet átveheti.

Takarékos háztartásban

egy erős, kiadós, amellet zamatos

kávépótlék kiválasztása nagy szerepet játszik. Okosan számító háziasszonyok már rég belátták, hogy a régóta bevált

„Franck“

a kávédarálóval hálás, megbízható kávépótlék.

Kényszeregyezés.

Busan jelentem mindazoknak,
Kiket pénztárcám érdekel,
Hogy a feles-nóm krumplicskánkat
Még mindig nem áshatta fel.
Egymás kebelére borulva
Sirunk a vetemény felett,
De haj, ettől is csak az ázott
Anyaföld lesz nedvesebb...

A krumpli, mitől azt reméltem,
Hogy urrá tesz egyszerűben
Szép barna cuspájzá fejlődött
Az édesanyja méhiben.
Ahogy én most ezért kinézek,
Akár koldulni mehetek...
Isten veled Szabadság, fürdő,
Spriccerek, Isten vételek.

Igy becsapott, tönkretett engem
A vén kisasszonyok nyara
Dehát mit is mondjak, talán a
Fiataloké szebb vala?
Hol vegyenek napot nyarukhoz
A szegény vén kisasszonyok,
Amikor az igazi nyártól
Sem igen volt mit lopniok?

Szanálásra szorul itt minden,
De legfőképpen jómagam
Nem rimektől cseng most, de gondtól
Harangoz fülem és agyam...
Eh ez így tovább nem mehet már.
Itten tenni kell valamit...
Itt Dr. Panama szerint csak --
A kényszeregyezés segít.

Vmp.

— Szüreti bál. A Mindszenti Ipartestület ma este tartja szokásos szüreti bálját, mely nagysikerűnek ígérkezik. A buzgó rendezőség minden lehető elkövetett a mulatság sikere érdekében, hogy a vigasságon résztvevők minél jobban érezhessék magukat. Jó ételekről és italokról gondoskodva van. Az ajándékokat reggel 8 órától este 5 óráig veszi át a rendezőség Lőrincz Ferenc vendéglőjében.

— Hármát borjazott egy tehen. Ifj. Katona Ferenc magyaratádi gazdának a tehené a múlt hét péntekjén hármát borjazott. A borjuk közül kettő teljesen kifejlett, rendes nagyságú állatok, a harmadik azonban nem fejlett ki teljesen s a borjazás után azonnal elpusztult.

— Párist elárasztották a bolhák. Párist, a világ fővárosát újabban milliónyi tömege árasztotta el a bolháknak. A legfényesebb luxus-hotelektől kezdve a legszerűsebb vendégfogadókig, a kunyhótól a palotáig minden zugot elleptek a bolhák. Azt hiszik, hogy az undok kis férgeket a Marokkóból visszaérkezett katonák hurcolták be. A hatóságok érelyes intézkedéseket tettek, mert attól félnek, hogy ezek az importált bolhák ragályos betegségeket is terjesztenek.

— **Ma 100 éves a vasut.** Ma ünnepelheti a vasut százéves évfordulóját. 1825. szeptember 27-én indult el az első vasut Stockton és Darlin között. Két évtizeddel később már a vasut a tökéletesség állapotába jutott.

— **A gabona ára a békeparitás alatt.** A gazdaságsadalomban nagy elkeseredést váltott ki az a körülmény, hogy a gabonatözs-dén az idén is úgy, mint minden esztendőben, a gabonaértékesítés időszakában mesterségesen és nagy erővel igyekeznek a gabona árát le-szorítani. Állandóan igen nagy termésről be-szélnek, holott pedig a terméseredmény átlag-ban csak közepes, sőt a Tiszántul egyrésztben katasztrófálisan rossz volt. Ma már a buza árát átlag 25 aranykoronára szorították le, ami any-nyit jelent, hogy olcsóbb már, mint békében volt, mert hiszen figyelembe kell venni, hogy az arany vásárló erejének csökkenésével az egész világon mintegy 50 százalékkal állanak az árak a békeparitás fölött. Mig tehát a gazda semmiképen nem találja meg számítását, az iparcikkek ára változatlanul az aranyparitás többszörösén mozog, aminek következtében a gazdaságsadalom életnivója nagy mértékben sü-lyedt.

— **Gazdakörök és szövetkezetek szervezése** ügyében indított ismételt akciót a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, miu-tán a községek és tanyák látogatása alkalmával meggyőződött arról, hogy a földműveskörök (népkörök) a legjobb mozgatói minden gazda-sági és kulturális tevékenységnek; ezek a szülő-anyjai a szövetkezeti mozgalomnak is. Ezért kereste meg ismételt a Duna—Tiszaközi Mező-gazdasági Kamara a területén levő vármegyék alispánjait és a polgármestereket, hogy a fal-vakban és a tanyákon minden rendelkezésre álló eszközzel igyekezzenek előmozdítani a föld-műveléssel foglalkozó lakosság ezirányu gazda-társadalmi szervezkedését.

— **Gazdasági előadások a tanyákon.** A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara az őszi és téli folyamán intenzíven kíván foglalkozni a földművelő gazdaközönség szakirányu okta-tásával. Ecélből egyes nagyobb helyeken téli gazdasági iskolák szervezését vette programba, más helyeken különböző irányu szaktanfolya-mokat kíván szervezni, a tanyákon pedig és a kisebb községekben a tanítószolgálat bevonásával és ilyen irányban való kioktatásával egyes előa-dásokat kíván tartani. Ez a program szerve-sen illeszkedik a Duna—Tiszaközi Mezőgazda-sági Kamara nagy alföldi, illetőleg tanyai pro-gramjába.

— **Vidéken vasárnap nyitva tartatók a borbélyüzletek.** A borbélyüzletek vasárnapi munkaszünetének szabályozása tár-gyában a kereskedelemügyi minisztérium új rendelettervezetet dolgozott ki, amely legköze-lebb kerül az érdekeltség hozzászólása alá. Az új rendelet változatlanul fenntartja Budapesten a teljes vasárnapi munkaszünetet, ellenben vi-déken a borbélyiparosok álláspontjától teszi függővé a vasárnapi munkát. Nevezetesen el-rendeli azt, hogy a vidéki iparhatóságok a borbélyok megszavaztatása utján állapíthatják meg azt, hogy vasárnap vagy hétfőn tartják a heti munkaszünetet. Amennyiben a borbélyok úgy döntenének, hogy vasárnap kívánják az üzleteiket zárva tartani, úgy ebben az esetben az illető városban vasárnap kötelezően kell az üzemeiket zárva tartani, amennyiben pedig a vidéki borbélyok hétfőn kívánának szünetelni, abban az esetben a vasárnapi borotválkozás csak vidéken lesz lehetséges, a fővárosban pedig nem. A fővárosban kizárólag színházakban és kabarékban engedi meg az előadáshoz szük-séges borbély- és fodrászmunkák végzését.

— **Columbia** ablaktisztítóra fel-hívjuk a mélyentisztelt háziasszonyok fig-yelmét. Kezelése egyszerű. Használatá-val nagy takarékoság érhető el. Besze-rezhető a »Hangya« boltban, Mindszenten.

— **Férfi és női kalap különleges-ségek:** Csuray Ferenc és fia kalaposmesterek férfi és női kalapüzletében Szentesen, Petőfi-u. 3. szám, a főtér mellett (Petőfi-szállóval szem-ben). A világhírű Gyukits kalapok kizárólagos képviselője. Férfi és női kalapok, sapkák és kalapkellékek. Viszonteladóknak árkedvezmény.

— **Mezőgazdasági sorsjátékot** rendez a „Falu Szövetség“, hogy ezzel a ténykedésével is segítse és előnyökhöz juttassa a gazdaságsadal-mat, melynek érdekében munkálkodni és jólétét szolgáló meg nem szűnik. Őszinte örömmel látjuk, hogy végre olyan sorsjegyeket is bocsátanak ki, amellyel a nyörök, komoly, használható és értékes nyereményekhez juthat-nak. A 25 ezer koronába kerülő Mezőgazdasági Sorsjeggyel egy teljesen felszerelt gőzlokomo-bilos cséplőgarnitúrát, vagy egy amerikai gyárt-mányu traktort, vetőgépet, gazdasági szekeret, lószerszámot és még számos ezer nyereményt meghaladó, csupa kiváló gyártmányu olyan tárgyat lehet nyerni, amelyek a mezőgazdasági életben nélkülözhetetlenek. Még a falu asszo-nyairól is gondoskodva van, mert az összes nyereménytárgyakat felsoroló képes ismertető füzetben a nyereménytárgyak között találunk pompás konyha és étkezési felszereléseket, üstöket, szénvasalót stb. Feltűnő előny az, hogy a szerencsés nyörök nem köteles azt a nyere-ménytárgyat elfogadni, mely a kihuzott sors-jegyére esett, hanem a nyereményérték erejéig saját tetszése szerint olyan gépet, felszerelési cikkét, vagy tárgyat választhat — minden rá-fizetés nélkül — mint amilyenre éppen szük-sége van. Aki tehát ezekből a sorsjegyekből vásárol, mindenképpen jól jár, mert egyrészt magát segíti, másrészt pedig támogatja a „Falu Szövetség“-et, mely öntudatra ébresztette és a boldogulás utjára vezeti az eddig mindenki által elhagyott és elszigetelt falvak népeit. Sok okunk van azt hinni, hogy a „Falu Szövetség“-nek ez az akciója fényes sikert fog aratni és hogy sorsjegyet vásárlók boldogan fogják hasz-nálni értékes és praktikus nyereményeiket.

Yost írógép, nem látható írásu, igen kitűnő karban, olcsón eladó Horváth papir-kereskedőnél. Új írógépek részletre!

Felelős szerkesztő és kiadó: HORVÁTH ANTAL.

Ház eladás.

Wimmer Béla Kossuth Lajos-ucca 151. szám alatti háza kedvező fizetési feltétel mellett eladó.

Eladó gazdasági felszerelés.

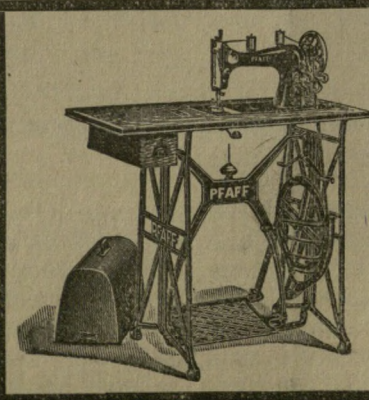
Mihály Sándor szegvár-réti birtokának gazdasági felszerelése eladó.

Lóhere, szalma és nád állandó eladása.

Fuvarosok kerestetnek.

Értekezés kinnt a helyszínen.

Tizedes mázsa, igen erős, majdnem új és egy igen keveset használt **rosta,** mely külön megrendelésre készült és igen finom szerkezetű, fele árán alul is eladó. Hogy hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Családi Szabó Cipész

varrógépek

részletfizetésre

WELLISCH

gépraktárban Szentesen, Kossuth-ucca 6.

Kereskedőknek VACUUM PETROLEUMOT BENZINT OLAJAT

Gazdáknak gazdasági gépeket legolcsóbb napi áron szállít **Lévai gépraktár** Hódmezővásárhely, Andrassy-u. 27.

Ingatlanok vételét és eladását, pénzkölcsönt

betáblázásra olcsó kamatlábbal közvetít

Dr. SALGÓ BÉLA

O. F. B. által engedélyezett ingatlan-forgalmi irodája S Z E G E D, Kölessey uca 10. (Wilheim bank helyiségében.)

Telefonszám 9—84

Berlini Victória Általános Bizto-sító Társaság Vezérügynöksége.

Hatóságilag engedélyezett butorraktár kiárusítás

Üzletem felosztása folytán raktáromon lévő összes háló-, ebédlő- és uriszoba butorokat jutányosan kiárusítom.

Braun Mihály butoráruháza, Szeged, Kelemen-ucca (Kup Gyula üzletével szemben).

Benzinmotor 8 lóerős, teljesen üzem-képes, eredeti amerikai gyártmány, olcsón eladó lapunk könyvnyomdájában, ahol bár-mikor üzemben is megtekinthető.

Butorgyár

Szeged, Aradi-ucca 6.

W I E S N E R S.

Mű- és keményfa-butorok

nagy választékban, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Fényképek elismert művészies kivi-telben készülnek Horváthné műtermében. Cselédkönyvbe vagy utazási igazolványba való arcképek aznap, igen jutányos áron.